

بسمه تعالی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۷

سوالات خردادماه (دهم انسانی)

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

دبیرستان غیر دولتی پژوهندگان

نام و نام خانوادگی:

نام دبیر: فراقی

درس منطق

کلاس:

۱- جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. (۵/۰ نمره)

- دو حیطة ی اصلی منطق عبارتند از تعریف و ..... (استدلال - تصدیق)
- به جزء مشترک میان دو قضیه ..... می گویند. (حد وسط - کلمه اشتراکی)

۲- جملات صحیح را با علامت × مشخص کنید؟ (۵/۰ نمره)

- به لفظی که دارای معانی متعددی باشد ..... می گویند؛ مانند .....
- الف) مشترک لفظی - معلم و مدرس
- ب) الفاظ مترادف - املاء و دیکته
- ج) الفاظ مترادف - شیر و سیر
- د) مشترک لفظی - تیر و تیر
- اعتبار کدام یک از قضایای شخصیه زیر با توجه به علامت = و + اشتباه است
- الف)سقراط+ انسان است
- ب)سقراط انسان - است.
- ج) ابن سینا+ تاجر نیست
- د) ابن سینا تاجر - نیست

۳- درستی یا نادرستی جمله های زیر را با یکی از علامت های ( ص یا غ ) مشخص کنید. (۵/۰ نمره)

- در صورتی که با وجود پیدا شدن استثنایی در یک حکم کلی، همچنان بر کلی بودن حکم خود اصرار کنیم، دچار مغالطه «عدم تکرار حد وسط» شده ایم.
- در صورتی که از قیاسی که حد وسط در آن تکرار نشده است نتیجه گیری شود فرد دچار مغالطه «استثنای قابل چشم پوشی» می شود

۴- در جملات زیر، جزئی یا کلی بودن کلمات مشخص شده را معین کنید: (۱ نمره)

الف) حافظ، حافظ قرآن بود..... ب) نجف اشرف و مرقد امامزادگان از زیارتگاه های اسلامی هستند.....

۵- منظور از تعریف لغوی و تعریف مفهومی چیست؟ برای هر یک مثال بزنید؟ (۲ نمره)

۶- در کدام یک از استقرای تمثیلی، استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین مانند یک کارآگاه عمل می کنیم؟ آنرا توضیح دهید (۵/۱ نمره)

۷- اقسام قضایای حملی زیر و موضوع و محمول و رابطه آنها را تعیین کنید :: (۵/۱ نمره)

الف) بعضی درخت ها همیشه سبز هستند. ب) بینالود بزرگ ترین کوه خراسان است.

۸- انواع استدلال ها استقرایی را نام برده و برای هر یک مثال بزنید؟ (۱/۵ نمره)

۹- جدول زیر را کامل کنید: (۱/۵ نمره)

اصل قضیه	تناقض	تداخل	تضاد
هر الف ب است			

۱۰- عکس مستوی قضایای زیر را بنویسید (۱/۵ نمره)

- هر ایرانی وطن دوست است. ← (.....)
- بعضی حیوانات گربه نیستند. ← (.....)
- بعضی سنگ ها آهنی هستند. ← (.....)

۱۱- برای آن که قیاسی معتبر باشد چه شرایطی باید داشته باشد (۳ مورد) (۱/۵ نمره)

۱۲- دامنه مصادیق موضوع و محمول قضایای زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید: (۱/۵ نمره)

هیچ نشخوارکننده ای گوشت خوار نیست.

بعضی شترها دوکوهانه نیستند.

هر گیاهی نیازمند شرایط خاصی است

۱۳- اقسام قضایای منفصل زیر را مشخص کنید: (۱/۵ نمره)

- یا گروه خونی او ممکن است AB یا O مثبت باشد
- یا برای استخدام، کارت پایان خدمت خود را ارائه کنید یا کارت معافیت دائم
- یا فردا سه شنبه است یا چهارشنبه.

۱۴- یک قضیه شرطی متصل مثال زده و در آن تالی و مقدم را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

۱۵- چه زمانی دچار مغالطه بزرگنمایی و کوچک نمایی می شویم. مثال بزنید؟ (۱/۵ نمره)

۱۶- در این عبارت « هر کس درک عمیقی داشته باشد، تأیید می کند که طرح من بسیار کارآمد است » کدام کلمه یا کلمات نقش تله را بازی می کند (۵/۵ نمره)

به نام خدا

پاسخ منطقی (مدرسه پژوهندگان)

نویسنده: پرگل رحیمی - رتبه ۶۳ کنکور سراسری انسانی ۱۳۹۹ - دانشجوی رشته دبیری زبان و ادبیات فارسی

باهر همدان

بسمه تعالی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۷

سؤالات خردادماه (دهم انسانی)

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

دبیرستان غیر دولتی پژوهندگان

نام و نام خانوادگی:

نام دبیر: فراقی

درس منطق

کلاس:

۱- جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. (۵/۰ نمره)

- دو حیطة ی اصلی منطق عبارتند از تعریف و ..... (استدلال - تصدیق)
- به جزء مشترک میان دو قضیه ..... می گویند. (حد وسط - کلمه اشتراکی)

الف) استدلال

ب) حد وسط

۲- جملات صحیح را با علامت × مشخص کنید؟ (۵/۰ نمره)

- به لفظی که دارای معانی متعددی باشد ..... می گویند؛ مانند .....
  - الف) مشترک لفظی - معلم و مدرس
  - ب) الفاظ مترادف - املاء و دیکته
  - ج) الفاظ مترادف - شیر و سیر
  - د) مشترک لفظی - تیر و تیر
- اعتبار کدام یک از قضایای شخصیّه زیر با توجه به علامت = و + اشتباه است
  - الف) سقراط + انسان است
  - ب) سقراط انسان - است.
  - ج) ابن سینا + تاجر نیست
  - د) ابن سینا تاجر - نیست

۳- درستی یا نادرستی جمله های زیر را با یکی از علامت های ( ص یا غ ) مشخص کنید. (۵/نمره)  
 - در صورتی که با وجود پیدا شدن استثنایی در یک حکم کلی، همچنان بر کلی بودن حکم خود اصرار کنیم، دچار مغالطه «عدم تکرار حد وسط» شده ایم.  
 - در صورتی که از قیاسی که حد وسط در آن تکرار نشده است نتیجه گیری شود فرد دچار مغالطه «استثنای قابل چشم پوشی» می شود

(۱) غ

(۲) غ

۴- در جملات زیر، جزئی یا کلی بودن کلمات مشخص شده را معین کنید: (۱ نمره)  
 الف) حافظ، حافظ قرآن بود..... ب) نجف اشرف و مرقد امامزادگان از زیارتگاه های اسلامی هستند.....

الف) جزئی - کلی

ب) جزئی - کلی

۵- منظور از تعریف لغوی و تعریف مفهومی چیست؟ برای هر یک مثال بزنید؟ (۲ نمره)

تعریف لغوی: در این شیوه، معنای لغوی یک مفهوم یا مترادف های آن و یا نحوه شکل گیری لغوی آن بیان می شود.

مثال: عدالت : برابری

تعریف مفهومی: در این نوع از تعریف، با دسته بندی ویژگی های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امر عام) و ویژگی خاص آن (امر خاص) به تعریف مفهوم می پردازیم. تعریف را با مفهوم عام آغاز می کنیم و سپس مفهوم خاص تر را بیان می کنیم. و از آنجا که در این تعریف، به تحلیل مفهوم مورد نظر می پردازیم، آن را «تعریف مفهومی» می نامند.

مثال:

فرهنگ: مجموعه ای پیچیده از دانش ها ، باور ها ، هنر ها ، قوانین ، آداب و رسوم ، توانایی ها و عادات افراد جامعه.

۶- در کدام یک از استقرای تمثیلی، استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین مانند یک کارآگاه عمل می کنیم؟ آنرا توضیح دهید (۱/۵نمره)

استنتاج بهترین تبیین - نوعی استدلال استقرایی است که با بررسی تبیین ها و علت های احتمالی یک حادثه ، بهترین مورد را نتیجه می گیریم و تبیین های اشتباه را حذف می کنیم.

۷- اقسام قضایای حملی زیر و موضوع و محمول و رابطه آنها را تعیین کنید. : (۱/۵نمره)  
الف) بعضی درخت ها همیشه سبز هستند. ب) بینالود بزرگ ترین کوه خراسان است.

الف) قضیه حملی محصوره

سور: بعضی ، موضوع: درخت ، محمول : همیشه سبز ، رابطه: هستند

ب) قضیه حملی شخصییه

موضوع : بینالود ، محمول: بزرگ ترین کوه خراسان ، رابطه : است

۸- انواع استدلال ها استقرایی را نام برده و برای هر یک مثال بزنید؟ (۱/۵ نمره)

۱- استقرای تمثیلی: رضا و بهرام برادران دوقلو هستند و همه حالات آنها شبیه هم است. پس علایقشان کاملا مثل هم است.

۲- استقرای تعمیمی: پس از بررسی ۱۰ نفر از سالمندان یک موسسه ۳۰۰ نفری ، به کیفیت بالای خدمات این موسسه پی بردیم.

۳- استنتاج بهترین تبیین: دیشب نه زلزله آمده است نه انفجاری رخ داده است ، پس دلیل سقوط این ساختمان ، مصالح بی کیفیت ساختمان است.

۹- جدول زیر را کامل کنید: ( ۱/۵ نمره )

تضاد	تداخل	تناقض	اصل قضیه
			هر الف ب است

تناقض: بعضی الف ب نیست.

تداخل: بعضی الف ب است.

تضاد: هیچ الف ب نیست.

۱۰- عکس مستوی قضایای زیر را بنویسید ( ۱/۵ نمره )

هر ایرانی وطن دوست است. ← (.....)

بعضی حیوانات گربه نیستند. ← (.....)

بعضی سنگ ها آهکی هستند. ← (.....)

۱) بعضی وطن دوست ، ایرانی است.

۲) عکس مستوی لازم الصدق ندارد.

۳) بعضی آهکی ها سنگ نیستند.

۱۱- برای آن که قیاسی معتبر باشد چه شرایطی باید داشته باشد (۳ مورد) ( ۱/۵ نمره )

۱) حداقل یکی از مقدمات موجب باشد.

۲) حدوسط حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد.

۳) هرکدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت داشتند ، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند.

۱۲- دامنه مصادیق موضوع و محمول قضایای زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید: (۱/۵ نمره)

هیچ نشخوارکننده ای گوشت خوار نیست.

بعضی شترها دوکوهانه نیستند.

هر گیاهی نیازمند شرایط خاصی است

هیچ نشخوار کننده ای+ گوشت خوار+ نیست.

بعضی شترها- دو کوهانه+ نیستند.

هر گیاهی+ نیازمند شرایط خاصی- است.

۱۳- اقسام قضایای منفصل زیر را مشخص کنید: (۱/۵ نمره)

- یا گروه خونی او ممکن است AB یا O مثبت باشد
- یا برای استخدام، کارت پایان خدمت خود را ارائه کنید یا کارت معافیت دائم
- یا فردا سه شنبه است یا چهارشنبه.

۱) غیر قابل جمع در صدق

۲) غیر قابل جمع در کذب

۳) غیر قابل جمع در صدق

۱۴- یک قضیه شرطی متصل مثال زده و در آن تالی و مقدم را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

اگر امشب به مهمانی بروم ، در امتحان فردا مردود می شوم.

تالی

مقدم

۱۵- چه زمانی دچار مغالطه بزرگنمایی و کوچک نمایی می شویم . مثال بزنید؟ (۱/۵ نمره)

در صورتی که با بزرگ نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در تایید نظری داشته باشیم یا با کوچک نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم ، دچار این مغالطه ها می شویم.

مثال بزرگ نمایی: آنقدر گفتمی عجله کن که تصادف کردم.

مثال کوچک نمایی: او فقط یک بار دزدی کرده ، چرا باید مجازات بشه؟

---

۱۶- در این عبارت « هر کس درک عمیقی داشته باشد ، تأیید می کند که طرح من بسیار کارآمد است » کدام کلمه یا کلمات نقش تله را بازی

می کند (۵/۰نمره)

درک عمیقی داشته باشد.